

Hiztegitxo

Hobeto irakurtzen laguntzeko

agudo laster, arin	Agudo mugitu da handik irten nahirik.	59
ahalik eta -en albait -en	Autoa ziztu bizian jarri dut martxan Nazarioengana ahalik eta azkarren iristeko.	64
aharrausika aho-zabalka	Baina, nekearen erruz, laster hasi naiz aharrausika .	50
aise erraz	Nire bideari jarraitu zioten bi lagunek eta, ni bezain txikiak izanik, aise kabitu ziren leihoaren markotik.	21
aldamenean alboan	...hilobietara daraman bidearen aldamenean zelai berde zabal bat dago, zuhaitz ugariarekin.	10
alderrai noraezean, jitoan, errari	...ez baitut nahi mamu bat bezala hortik zehar alderrai ibili.”	23
altzifre nekosta (<i>ciprés</i>)	Gorritz tindaturiko zerura altxatzen diren altzifre garaietatik txorien txorrotxio alaia dator.	5
ametitu onartu, baieztatu	— Ongi. Gainera, zer egin behar dugun erabakitzeko ongi etorriko zaiguk — ametitu nuen.“	19
amultsu maitekiro, goxo	...nire Lolitak, era ezin amultsuagoan , konpainia egin niezaiokeela adierazi zidan.	70
apika agian, beharbada	...gainera, apika , hildakoa bertan dago eta berak derrigor begiratu beharra dauka.	9
arrapostu erantzun, ihardetsi	— Halako kontuak azaltzen badira zerbaitegatik izango da! — arrapostu du berak.	59
arras guztiz, erabat	Hango urak bare egon ohi dira, baina arratsalde hartan, arras bizitu ziren...	49
artean oraindik	...aho zabalik begiratzen dio begi handidun animalari, artean sinesgogor.	63
asaldatu aztoratu, larritu	— Ederki! A zelako sustoa harekin topo egiten badugu! — asaldatu da Ander.	29
ase bete, gogobete	— Baina ez gara kuriositatea ase barik bueltatuko, ez?	34
aurki laster	...ez zen gozoa informazio hura jasotzea, eta errezelo pittin batekin joan nintzen aurki nirea izango zen bizitokira.	84
barreiatu sakabanatu, zabaldu	Edalontzi bat zorura erori da, eta kristala, mila puska eginda, lurrean zehar barreiatu da.	52
bazterreratu apartatu	...lagunak korrika aldentzen ziren bitartean, ni lurrean etzan eta bazterreratu egin nintzen.	22
bederen behintzat, behinik behin	Gela honek badauka argia, bederen , pentsatu du.	10
begiz jo erreparatu, horretan fijatu	...gela miatu ostean, eskailera bat jo du begiz .	8
berretsi konfirmatu, baieztatu	— Horrexegatik! Azkenean, arrazoi izango dik. Bekatuak ordaindu egin behar dituk — berretsi zuen.	21
bidenabar bide batez, iragaitzaz	Bidenabar , berak niri begiratuko ote zidan atezuan egon nintzen.	70
bihurgune kurba, errebuelta	Bihurgune baten amaieran, bat-batean, zerbait igaro da gure aurretik eta balazta sakatu dut.	64
bisaia aurpegia, begitartea	Malutek nire bisaia dute jomuga, eta, ikustea galarazten didate...	46
danba kolpe hots zolia	Danba! Itxi den ate baten hotsak iratzarri nau.	53

datza etzanda dago, luze	Ohean gizon bat datza , gorpu.	11
delibero erabakia	Unea profitatu eta mendi ibilaldia egiteko deliberoa hartu dut, elurrarekin olgetan egiteko esperantzarekin.	41
demontre arraio, deabru	Etxera joateko gereziondotik igaro ezin dugunez, zer demontre egin behar diagu?	19
derrigor nahitaez, ezinbestean	...gainera, apika, hildakoa bertan dago eta berak derrigor begiratu beharra dauka.	9
desenkusatu aitzakia jarri, ezina adierazi	—Bidean Xabierrekin egin dugu topo eta... desenkusatu da Usoa.	
dezente askotxo	Oinez dezente ibili behar izan genuen arren, bidaia atsegina izan zen...	14
dir-dir diz-diz	Izarrek dir-dir egiten dute zero ilunean, ilargi...	25
ei omen	—Hala diote. Pozoitu egin ei zituen.	45
epitafio hilarrietako testua, hild. omenez	Ez neukan zalantzarik harena zela, epitafio deigarria zeukalako idatzita.	95
eragotzi galarazi, oztopatu, trabatu	—Laura eta bion arteko maitasuna ez du inork eragotziko –egin du deiadar, haserre, Jaxintok.	37
eragozpen traba	...hortaz, zein eragozpen zagok hi hara ez joateko?	7
erdiragarri lazgarria, min handia adieraziz	Gizonak lantu erdiragarriak botatzen ditu oinazearen oinazeaz, lurra odol gorritz tindatzen den bitartean.	38
erreparatu begitu, zerbaitez ohartu	...eskuetan zeukanari erreparatu genion: aizkora bat zen!	20
erretreta erretiroa, jubilazioa	Baina, idazkari atsegin bati esker, sarjentua bizirik zela jakin nuen. Hori bai, erretreta hartuta zegoen.	94
erretxinduta apur bat haserre (<i>pikatuta</i>)	—Alua! Ezin zara fidatu jendeak dioenarekin –bota du pittin bat erretxinduta .	48
errezelo susmo txarra	...ez zen gozoa informazio hura jasotzea, eta errezelo pittin batekin joan nintzen aurki nirea izango zen bizitokira.	84
errieta egin agiraka egin, bronka bota	Haiekin elkartu orduko errieta egin nion Urkori...	17
esamesa zurrumurrua, txutxu-mutxua	Ez, nik ez diet esamesa horiei inolako beldurrik.	6
estropozu egin behaztopatu, tupust egin	...halako batean, estropezu egin du zoruan dagoen zerbaiten erruz.	9
gaztigatu ohar egin	—Zergatik egin zenuen, Lazaro, zergatik? – gaztigatu du ahotsak.	11
gerturatu hurbildu, gerturatu	...trena gerturatu egin zen, eta bai, nire albotik igaro zen.	23
gizajo gaixoa, koitadua	Emaitzek esango zigutek berandu baino lehen gizajo hau erruduna den ala ez.	75
goibel tristeia, hitsa	Ez dakit zer dela-eta iritsi naizen gela goibel honetara.	67
gorpu hilotz, hilda	Ohean gizon bat datza , gorpu .	11
harlauza harri zabala	Harlauza karratuz apainduriko enparantzak 15 urte inguruko beste bikote bat agertu da...	27

hator etor hadi	— Hator hi ere, Jon —esan zidan.	22
haztatu ukitu, ukimenarekin bilatu	...eskuarekin apur bat haztatu ondoren aurkitu du.	10
hilkutxa feretroa	Hilobien sail zabalean, lur-emaileak hilkutxa bat lur azpian sartu eta marmol zuria jarri du gainean...	5
hilotz gorpua, hildakoa	Negarrez ari da, tapakia kenduta daukan hilkutxaren barnean emakume lirain baten hilotza baitago.	35
hizki gotiko hizki germanikoa (Gutenberg)	...marmol zuria jarri du gainean, zeinean hizki gotikoz idatzita dauden hilberriaren izen-abizenak.	5
hizpide hizketa gaia, mintzagaia	...bertan elkartu dituen motiboa hartu dute hizpide .	25
hots egin dei egin, deitu	Handik hots egin ditek, behintzat.	6
hozkirri freskoa	Udazkeneko giroa hozkirria da, eta mutilak hankak mugitzen ditu berotu nahirik.	25
idoro aurkitu, topatu	...eta ingurunetan ere ez dut Ixabel idoro .	53
ihar zimela, hezurtsua	50 urte inguruko gizon iharrak ez du oso gustura hartu berria.	6
imintzio keinua, gestua	Baina agureak ez du imintzio nimiñoena ere egin haren albora ailegatu garenean.	65
iradoki aditzera eman, sujeritu	Eta, haietako batean, berriro Anaisekin izan zela iradokitzen zuen.	92
iratzarri esnatu, itzartu	Danba! Itxi den ate baten hotsak iratzarri nau.	53
irmo tinko, ziurtasunez	Zeharo beharrezkoa duk hi hara joatea, Lazaro —bota dio, irmo , nagusiak—.	7
irudikatu imajinatu	Nola egiten dugun barre gidariaren aurpegia irudikatzean!	13
itaundu galdetu	—Ziur? — itaundu du Usoak	29
itzuri saihestu, ekidin	Nik, ordea, burua aurrerantz eraman nuen, eta haren eskuari itzuri egin nion.	17
izpitu errari pertsona baten mamua	—Ez al daukak entzuna? Ustez, izpiritu errari bat zabilek etxe barnean.	6
jardun ekintza, portaera	...nire lagunen jarduna ikusita, kontu handiz egin nuen ibilbidea.	16
kanila txorrota	Kanila ireki zuenean likido gorri bat isurtzen zuela ikusi zuen.	78
karrika kalea	...neska bat agertu da karrikatik eta bere ikaskidea agurtu du.	25
kirrinka irrintzi modukoa	...atea zabaldu egin da kirrinka hotsa eginez.	8
kliskatu keinu egin	—Ba, nik gustura errepikatuko nuke... Zuk ez Oihane? —tximaluzeak begia kliskatzen dio neskari.	40
kuriositate jakin-mina	—Baina ez gara kuriositatea ase barik bueltatuko, ez?	34
kuzkurtuta bilduta, batuta	Karakolaren antzera kuzkurtuta dago eserlekuan.	56

laga utzi	Baina ez dut uste bertan seko laga dudanik.	58
lantu kexa aienea	Gizonak lantu erdiragarriak botatzen ditu oinazearen oinazeaz, lurra odol gorriz tindatzen den bitartean.	38
lantzean behin noizean behin	“Lantzean behin, elkarri begiratzen zioten maitekiro.”	104
lazarri ikaragarria, izutzeko modukoa	Beste batzuetan, aldiz, izen hori jasotzeko arrazoia gertakari ilunen bat izan zen, eta norbaitek, han, krimen lazarri bat gertatu zela aipatu zuen.	9
libertitu dostatu	...bihurrikeriaren bat egitea gustuko dugu; libertitzearren , egunari gatz pixka bat botatzearren.	13
limurtzaile liluratzen duena, xarmagarria	Niri so, mingain gorria atera eta dantzari egin du, era limurtzailean .	52
lirain eder-ederra (emak.)	Negarrez ari da, tapakia kenduta daukan hilkutxaren barnean emakume lirain baten hilotza baitago.	35
malkartsu bidexka aldapatsu hondatua	Bide malkartsuetan barrena autoz gidatu eta gero iritsi naiz baserri horren atarira.	55
maltzur azpikeriaz, intentziaz	—Ez dut beldurrik sumatuko zure erantzunean, ezta, Usoa? —galdetu dio maltzur Kepak.	27
maluta elur zatitxoa	Maluta oparoren mendean, urratsak alferrik ematen ari ote naizen susmoa piztu zait.	42
maratila kisketa, txaramela	Hortaz, ateko maratila eskuetan hartu, birarazi, eta... atea zabaldu egin da.	9
mardul lodikotea, potoa	Izan ere, nire aurrean gizon mardul bat agertu zen, "lapur madarikatuak!" oihuka.	17
miatu arakatu, aztertu	...gela miatu ostean, eskailera bat jo du begiz.	8
milikatu mihia ateraz dastatu	Lantzean behin, makilatxotik oratu eta modu sentsualean milikatzeari ekin zion.	69
mozolo ergela, inuzentea, leloa	Txantxetan dabil mozolo hau.	30
nonbait antza, dirudienez	...ez zegoen gizonaren arrastorik. Nonbait , nekatu eta etsi egin zuen.	19
olgetan jolasean	...elurrarekin olgetan egiteko esperientziarekin.	41
oparo ugari, ondo hornitua	Gizon itzela da lur-emailea, aurpegian bizar beltz oparoa duena.	37
oratu heldu, eutsi	Lantzean behin, makilatxotik oratu eta modu sentsualean milikatzeari ekin zion.	69
ortzi zerua	...elur-tanta finak erortzen hasi dira ortzitik .	42
osin zuloa sakona	Itomena sartu zait, elurrez inguratuta dagoen osin batean bainago.	43
osteratxo ibilalditxoa, bueltatxoa	—Total, zer da ba kanposantura joatea osteratxo bat egitera...?	27
otu bururatu, okurritu	Egunean otutzen zaiguna egiten dugu.	14
patrika poltsikoa, sakela	Guztiarekin ere, lepokoa patrikan sartu eta berak esandako etxalderantz zuzendu ditut urratsak.	45
pinpirin apaina, panpoxa (neska)	Usoa eta Ander. Bata neskatila ilehori pinpirina ...	27

plazaratu atera, kanporatu	Markosek barneko kezka plazaratu du...	64
printza izpia, irrada	Baina eguzkiaren lehen printzak leihotik barneratu ziren idazlan haien irakurketa bukatu nuenerako.	93
profitatu aprobetxatu, baliatu	Unea profitatu eta mendi ibilaldia egiteko deliberoa hartu dut, elurrarekin olgetan egiteko esperantzarekin.	41
purrustaka protestaka, haserre keinuekin	Usoa atzean gelditu da baina, berehala, haiengana jo du, purrustaka ...	32
samin atsekabea, tristura	Piano ajo eta idatzi baino ez omen zuen egiten, bere samina arintze aldera.	88
samur goxoa, atsegina	Lazaro, bazakiat krimen odoltsu haren lekukoa izatea ez zela samurra izan hiretzat.	7
sargori bero-astuna	Egun sargori batean, bi alabak hor goiko erre kara joan ziren igeri egitera.	48
sinesgogor eszeptiko, sinestu ezinik	...aho zabalik begiratzen dio begi handidun animalari, artean sinesgogor .	63
so begira	Niri so , mingain gorria atera eta dantzari egin du, era limurtzailean.	52
sobera lar, oso	Kanposantua L. herritik aparte izan arren, ez dago sobera urruti...	28
sorgortu ezindu, paralizatu	Gainera, gorputz osoa sorgorturik , zurrun gelditu zitzaidan, eta ezin izan nuen zirkinik ere egin.	71
supituki bat-batean, ustekabean	Supituki , eszena fantasmagoriko honetako bi protagonistak niregana hurbildu dira.	52
susmo aierua, irudipena	Maluta oparoen mendean, urratsak alferrik ematen ari ote naizen susmoa piztu zait, galdu egin ote naizen susmoa, alegia...	42
tamalez zoritxarrez, damurik	Tamalez , etxea miatzen segitu beharko du.	10
tarteka-marteka noizean behin	... tarteka-marteka , bihurrikeriaren bat egitea gustuko dugu.	13
titi-zorro bularretakoa	...botoiak askatzen hasi da Jaxinto eta, amaitu duenean, beltz koloreko titi-zorroa agerian gelditu da.	36
txapla egitea uretan saltoka irristatzea	Beti lortzen zuen bere harriek sei bat txapla egitea uraren gainean...	14
Txerren deabrua	—Bera, nor? Txerren!	61
txilio oihua, garrasia	Markos delakoa horrorezko txilio espantagarriak jaurtitzen hasi da.	61
tximaluze ile luzekoa, zapaztoa	—Ba, nik gustura errepikatuko nuke... Zuk ez Oihane? — tximaluzeak begia kliskatzen dio neskari.	40
txintik esan gabe isil-isilik	Hark txintik ere esan gabe bete zuen agindua.	19
txoko bazterra	Gela oso handia da, ordea, eta kanpoko argitasuna ez da txoko guztietara hedatzen.	9
txorrotxio txio txioa, txorien kantua	Gorritz tindaturiko zerura altxatzen diren altzifre garaietatik txorien txorrotxio alaia dator.	5
ubide kanala	Ondoren, zailtasunik gabe zapaldu zituen gainontzeko harriak eta ubidearen beste muturrera iritsi zen.	15
uluka uhurika, auhenka, alarauka	Otsoren bat dabil inguruotan, eta uluka hasten da ordu honetan.	50

xarmagarri liluragarria, enkantua	Lolita, nire neskatila xarmagarria ...	72
xerra xafla, puska zapala	—Tomate entsalada lehendabizi, eta gero haragi xerra bat.	57
zertzelada xehetasuna, zehaztasuna	...nik ez nuen haren berririk, nire ezagutza mugatua zelako, eta haren bizitzaren zertzeladak kontatzeko eskatu nion.	86
zinez benetan, egiazki	Nik gogoko dut izendapen hori, zinez maite dudalako askatasuna.	67
zirkin mugimendu txikia	Gainera, gorputz osoa sorgorturik, zurrun gelditu zitzaidan, eta ezin izan nuen zirkinik ere egin.	71
zirrargarri pilpiragarria, emozionantea	—Baina, zer diozu? Ez al da zirrargarria izan? –zirikatu du Kepak.	39
ziztu bizian arrapaladan, arineketan	Eskaileraren mailak jaitsi eta ziztu bizian atera da etxetik.	12
zomorro bitxoa, mamorroa	Izan ere, arratoiekin batera ehunka zomorrok harturik zuten lurra...	80
zurbil margula, kolorgea, zuri-zuria	...gorpuzkera sendokoa, baina aurpegia erabat zurbila du.	61
zurrumurru txutxu-mutxua, esamesa	—Bai. Egia esan, guri primeran etorri zitzaizkigun mamu kontuen zurrumurruak , bakean utzi gintuztelako...	104
zurrun gogortuta,	Gainera, gorputz osoa sorgorturik, zurrun gelditu zitzaidan, eta ezin izan nuen zirkinik ere egin.	71